

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług w zakresie terapii zajęciowej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.09**

Wersja arkusza: **SG**

Z.09-SG-23.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2023

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

W procesie komunikacji interpersonalnej, proksemika określa

- A. społeczne postrzeganie relacji przestrzennych między osobami komunikującymi się.
- B. wpływ temperamentu nadawcy na rozumienie komunikatu przez odbiorcę.
- C. znaczenie tempa mowy i tonu głosu dla czytelności komunikatu.
- D. zależność mimiki od charakteru nadawanego komunikatu.

Zadanie 2.

Niesprzyjająca komunikacji interpersonalnej zamknięta postawa ciała wyraża się

- A. w ustawieniu nóg w lekkim rozkroku, z palcami stóp skierowanymi delikatnie do zewnątrz.
- B. w spleceniu ramion na piersiach, w sposób ukrywający dłonie.
- C. w pokazywaniu rozmówcy wnętrza rozluźnionych dłoni.
- D. w utrzymaniu kontaktu wzrokowego z rozmówcą.

Zadanie 3.

Którą technikę aktywnego słuchania zastosował terapeuta zajęciowy, zwracając się do podopiecznej słowami: *Rozumiem co Pani czuje, też bym się tak poczuł na Pani miejscu. Ma Pani rację i całkowicie podzielam Pani opinię.*?

- A. Klaryfikowanie.
- B. Podsumowanie.
- C. Parafrazowanie.
- D. Odzwierciedlenie.

Zadanie 4.

Użycie przez terapeutę niezrozumiałej dla podopiecznego terminologii, podczas prowadzenia pogadanki dotyczącej zdrowego trybu życia, stanowi komunikacyjną barierę

- A. fizyczną.
- B. kulturową.
- C. semantyczną.
- D. psychologiczną.

Zadanie 5.

Terapeuta zwrócił się do podopiecznego słowami: *Czuję się niekomfortowo, gdy przeklina Pan na moich zajęciach. Proszę, aby przestał Pan to robić.* Terapeuta wyraził w komunikacie postawę

- A. agresywną.
- B. asertywną.
- C. unikającą.
- D. uległą.

Zadanie 6.

Podopieczny odmawia wykonania zadania, utrzymuje, że nie jest w stanie go zrealizować i nalega, aby wykonać je za niego. W takiej sytuacji terapeuta powinien

- A. wykonać samodzielnie zadanie, wyjaśniając kolejne etapy działania, wyznaczyć kolejne zadanie.
- B. zaproponować rezygnację z zajęć i ich zamianę na inne, zgodne z preferencjami podopiecznego.
- C. grzecznie, ale stanowczo odmówić, wymagając podjęcia ponownej próby wykonania zadania i sprawdzić jej efekt.
- D. zaprezentować powtórnie kolejne etapy działania, dając po każdym z nich czas podopiecznemu na jego wykonanie.

Zadanie 7.

Informacja o umiejętności korzystania z telefonu przez podopiecznego znajduje się w dokumentacji badania zrealizowanego z wykorzystaniem skali oceny

- A. podstawowych czynności życia codziennego Barthel.
- B. stanu psychicznego Mini-mental state examination.
- C. podstawowych czynności życia codziennego Katza.
- D. złożonych czynności życia codziennego Lawtona.

Zadanie 8.

Terapeuta rozpoznał u pacjenta oddziału psychiatrycznego syndrom Otella. Oznacza to, że pacjent

- A. przedstawia się jako znana osobistość.
- B. jest przekonany o zniekształceniu własnej twarzy.
- C. manifestuje bezpodstawną, patologiczną zazdrość o partnerkę.
- D. jest przeświadczony o sprawowanej przez innych kontroli nad jego myślami.

Zadanie 9.

Test Rysowania Zegara jest stosowany do diagnozy

- A. zaburzeń o charakterze demencji u seniorów.
- B. stopnia niepełnosprawności intelektualnej u dzieci.
- C. kompetencji społecznych u osób dorosłych z autyzmem.
- D. sprawności manualnej u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Zadanie 10.

Hipersomnia należy do zaburzeń

- A. treści myślenia.
- B. spostrzegania.
- C. nastroju.
- D. snu.

Zadanie 11.

Mieszkaniec domu pomocy społecznej skarży się na narastający ból w klatce piersiowej, trwający od pół godziny. Towarzyszą mu lęk, duszność i bladość twarzy. Podopieczny poci się, jego serce bije bardzo szybko, mimo braku wysiłku fizycznego. Opis wskazuje na

- A. udar krwotoczny mózgu.
- B. uraz rdzenia kręgowego.
- C. zawał mięśnia sercowego.
- D. toniczno-kloniczny napad epilepsji.

Zadanie 12.

Podopieczny po wypadku komunikacyjnym, skutkującym zerwaniem rdzenia kręgowego, zgłasza trudności w realizacji aktywności seksualnej. Zgodnie z piramidą potrzeb Masłowa, występuje u niego deprywacja potrzeby

- A. miłości.
- B. afiliacji.
- C. fizjologicznej.
- D. samorealizacji.

Zadanie 13.

Charakterystyczne objawy zespołu Tourette'a to

- A. trudności w chodzeniu, tzw. kaczkowaty chód z towarzyszącym powiększeniem mięśni łydek.
- B. ruchy płasawicze o charakterze skręcająco-wijącym, utrudniające utrzymanie prawidłowej postawy ciała.
- C. tiki, przybierające postać mimowolnych ruchów, powtarzania słów, mrugania powiekami oraz pociągania nosem lub chrząkania.
- D. obsesyjne zainteresowanie bardzo wąską dziedziną wiedzy oraz brak należytego zainteresowania innymi sprawami z otoczenia.

Zadanie 14.

Osoby z zespołem Downa cechuje

- A. niższa niż w ogóle społeczeństwa częstotliwość występowania wad wrodzonych serca.
- B. wyższe niż w ogóle społeczeństwa ryzyko choroby Alzheimera o wczesnym początku.
- C. wyższe niż w ogóle społeczeństwa zdolności poznawcze mierzone testem IQ.
- D. niższe niż w ogóle społeczeństwa ryzyko chorób tarczycy.

Zadanie 15.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z racji swoich możliwości w zakresie procesów myślenia i podejmowania decyzji

- A. jest niezdolna do samodzielnej egzystencji.
- B. jest w stanie pracować na otwartym rynku pracy.
- C. korzysta wyłącznie z systemu szkolnictwa specjalnego.
- D. może mieszkać samodzielnie jedynie w systemie mieszkalnictwa chronionego.

Zadanie 16.

Analiza wyników badań, przeprowadzonych u mieszkańca domu pomocy społecznej w ramach całościowej oceny geriatrycznej, następuje na etapie

- A. zebrania informacji o podopiecznym z wywiadów, obserwacji i dostępnej dokumentacji.
- B. określenia problemów, potrzeb i możliwości podopiecznego.
- C. wyznaczenia celów terapeutycznych dla podopiecznego.
- D. nawiązania kontaktu terapeutycznego z podopiecznym.

Zadanie 17.

Kulinoterapia wykorzystuje w celu terapeutycznym zajęcia polegające na

- A. wykonywaniu obrazków z wąskich zwijanych pasków papieru.
- B. ręcznym kształtowaniu mas plastycznych typu ciastolina.
- C. dobieraniu odzieży do warunków pogodowych i okazji.
- D. przygotowywaniu różnego rodzaju posiłków.

Zadanie 18.

Odpowietrzanie, formowanie, suszenie, spiekanie, szkliwienie to grupa czynności wykonywanych podczas zajęć w pracowni

- A. stolarskiej.
- B. ceramicznej.
- C. wikliniarskiej.
- D. metaloplastycznej.

Zadanie 19.

Technika *mokre w mokrym* polega na malowaniu po nawilżonym papierze

- A. farbami olejnymi.
- B. pastelami suchymi.
- C. pastelami olejnymi.
- D. farbami akwarelowymi.

Zadanie 20.

Cechą dobrego planu terapii zajęciowej wskazującą, że jego poszczególne części i etapy działania są ze sobą zharmonizowane ze względu na miejsce, czas trwania, terminy i potrzeby uczestnika zajęć, jest

- A. realność.
- B. elastyczność.
- C. terminowość realizacji.
- D. wewnętrzna zgodność.

Zadanie 21.

Na liście problemów funkcjonowania psychicznego i społecznego uczestniczki zajęć środowiskowego domu samopomocy typu A terapeuta wpisał: *częste kupowanie, w szczególności odzieży i kosmetyków, mimo braku środków finansowych, pożyczanie pieniędzy od innych, narastające długi*. W pierwszej kolejności terapeuta powinien zaplanować dla niej trening

- A. mieszkaniowy.
- B. asertywności.
- C. higieniczny.
- D. budżetowy.

Zadanie 22.

Z którym specjalistą powinien nawiązać współpracę terapeuta zajęciowy, aby poszerzyć sieć wsparcia społecznego uczestnika środowiskowego domu samopomocy w zakresie udzielania pomocy w rozwiązywaniu jego spraw życiowych?

- A. Z pracownikiem socjalnym.
- B. Z pedagogiem specjalnym.
- C. Z fizjoterapeutą.
- D. Z logopedą.

Zadanie 23.

Kształtowanie umiejętności związanych z samodzielnym pełnieniem ról adekwatnych do wieku osoby z niepełnosprawnością, adaptacja do trudniejszych warunków życia, powstałych z powodu niepełnosprawności oraz integracja poprzez włączenie do różnych sfer życia publicznego, są celami usprawniania

- A. psychicznego.
- B. zawodowego.
- C. społecznego.
- D. fizycznego.

Zadanie 24.

Podopiecznej o wysokim poziomie precyzji w pracach manualnych, potrafiącej obsłużyć nóż introligatorski, która chce wykonać album z fotografiami z wakacji, terapeuta powinien zaproponować technikę

- A. origami.
- B. quillingu.
- C. decoupage'u.
- D. scrapbookingu.

Zadanie 25.

W warsztacie terapii zajęciowej, uczestnik z lekkim stopniem niepełnosprawności intelektualnej jest zainteresowany zajęciami komputerowymi. Który rodzaj zajęć powinien zaproponować mu terapeuta zajęciowy, w celu jego integracji społecznej?

- A. Układanie puzzli online.
- B. Prowadzenie profilu na portalu społecznościowym.
- C. Ćwiczenia podtrzymujące umiejętności czytania i pisania online.
- D. Oglądanie ulubionego serialu obyczajowego na platformie telewizyjnej.

Zadanie 26.

Terapeuta wykorzystał pomoc przedstawioną na ilustracji w prowadzonym treningu czynności samoobsługowych do usprawnienia czynności

- A. czyszczenia ubrania.
- B. zmywania sztućców.
- C. czesania włosów.
- D. szorowania stóp.

Zadanie 27.

Który zestaw materiałów i środków wskazuje na przygotowanie przez terapeuta zajęć o charakterze terapii reminiscencyjnej?

- A. Kawałki tkanin, drewna, ilustracji gazetowych, reprodukcji, fotografii, podłoże typu płótno, papier, farby lub markery.
- B. Aparat fotograficzny, laptop, papier fotograficzny, program do cyfrowej obróbki zdjęć, tło na statywie, oświetlenie studyjne.
- C. Stare fotografie, nagrania muzyczne i filmy z minionych lat, dawniej używane przedmioty, filmy i nagrania muzyczne z czasów młodości podopiecznego.
- D. Sprzęt pomocniczy typu ławeczka do wanny lub krzesło pod prysznic, miska pneumatyczna do mycia głowy, nasadka toaletowa, chwytaki, szczotka o pogrubionym trzonku.

Zadanie 28.

W scenariuszu zajęć terapii zajęciowej, w zasadniczej części przebiegu należy umieścić

- A. listę uczestników zajęć wraz ze wskazaniem charakteru ich niepełnosprawności.
- B. szczegółowe wskazówki do obsługi sprzętu wykorzystywanego w trakcie zajęć.
- C. uwagi motywujące uczestników do udziału w kolejnych zajęciach.
- D. opis środków ochrony osobistej niezbędnych w trakcie zajęć.

Zadanie 29.

W procesie postępowania terapeutycznego, dobór grupy terapeutycznej i wskazanie pracowni tematycznej dla podopiecznego następuje na etapie

- A. planowania działań terapeutycznych.
- B. prowadzenia planowych zajęć.
- C. diagnozy terapeutycznej.
- D. określenia celów terapii.

Zadanie 30.

W terapii zajęciowej planowanej dla uczestnika z chorobą afektywną dwubiegunową, dobór zajęć jest uzależniony przede wszystkim od

- A. sieci wsparcia społecznego uczestnika.
- B. fazy choroby i zainteresowań uczestnika.
- C. poziomu sprawności fizycznej uczestnika.
- D. poziomu sprawności intelektualnej uczestnika.

Zadanie 31.

Uczestnik zajęć środowiskowego domu samopomocy wyraził chęć udziału w zajęciach pracowni stolarskiej. Terapeuta powinien rozpocząć z nim pracę od

- A. nauki projektowania prostych wzorów na drewnie.
- B. nauki obsługi narzędzi manualnych typu dłuto, piła.
- C. omówienia listy materiałów i narzędzi wykorzystywanych w pracowni.
- D. zapoznania z regulaminem i zasadami bhp obowiązującymi w pracowni.

Zadanie 32.

Która z technik graficznych jest **przeciwwskazana** dla podopiecznego ze znacznym ograniczeniem siły mięśni rąk i o niskim poziomie precyzji w zakresie motoryki małej?

- A. Linoryt.
- B. Monotypia.
- C. Dekalkomania.
- D. Druk strukturalny.

Zadanie 33.

Terapeuta, chcąc stworzyć warunki dla odreagowania napięć psychicznych, powinien zaplanować zajęcia z zakresu muzykoterapii aktywnej i receptywnej dla osób

- A. z epilepsją dźwiękogenną.
- B. w ostrych stanach psychiatrycznych.
- C. o głębokim stopniu niepełnosprawności intelektualnej.
- D. ze znaczną nadwrażliwością słuchową na dźwięki i odgłosy akustyczne.

Zadanie 34.

Ataksja mózdkowa stanowi **bezwzględnie przeciwwskazanie** do udziału w zajęciach

- A. wyplatania kosza z wikliny naturalnej.
- B. wykonania witrażu z użyciem szlifierki.
- C. kształtowania gliny ręcznie metodą wężyków.
- D. malowania na sztalugach w pozycji siedzącej.

Zadanie 35.

Mieszkanca domu pomocy społecznej bardzo lubi wykonywać w swoim pokoju prace na drutach. Chcąc zmotywować ją do nawiązania nowych znajomości, terapeuta powinien

- A. poprosić ją o wykonanie gazetki o zainteresowaniach innych mieszkańców.
- B. zaproponować jej uczestnictwo w grupowych zajęciach dziewiarskich.
- C. zaproponować jej uczestnictwo w grupowych zajęciach tkackich.
- D. zorganizować wystawę jej prac w galerii placówki.

Zadanie 36.

W początkowej części zajęć terapeuta zaproponował grupie uczestników wykonywanie cyklu *leniwych ósemek*, celem poprawy ich koncentracji. Zastosował ćwiczenie charakterystyczne dla metody

- A. Dennisona.
- B. Sherborne.
- C. Klanzy.
- D. Orffa.

Zadanie 37.

Na ilustracji przedstawiono przyrząd służący pacjentom do ćwiczeń

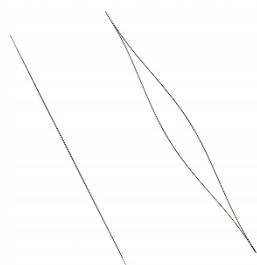
- A. biernych.
- B. manualnych.
- C. oddechowych.
- D. samowspomaganych.

Zadanie 38.

Ilustracja 1.

Ilustracja 2.

Ilustracja 3.

Ilustracja 4.

Na której ilustracji przedstawiono rodzaj igły do wyposażenia pracowni rękodzieła, w celu realizacji zajęć z filcowania z użyciem wełny czesankowej?

- A. Na ilustracji 1.
- B. Na ilustracji 2.
- C. Na ilustracji 3.
- D. Na ilustracji 4.

Zadanie 39.

Zespół opiekuńczo-terapeutyczny opracowuje indywidualny plan wsparcia dla

- A. mieszkańca domu pomocy społecznej.
- B. mieszkańca mieszkania wspomaganego.
- C. uczestnika zajęć warsztatu terapii zajęciowej.
- D. uczestnika zajęć środowiskowego domu samopomocy.

Zadanie 40.

Dokumentowanie działań z zakresu terapii zajęciowej w warsztacie terapii zajęciowej służy w pierwszej kolejności

- A. przygotowaniu informacji zwrotnej dla osób bliskich uczestnika procesu terapeutycznego.
- B. przygotowaniu informacji zwrotnej dla uczestnika procesu terapeutycznego.
- C. ocenie kwalifikacji rzetelności pracy terapeuty zajęciowego.
- D. działaniom kontrolnym wobec realizacji programu placówki.